

La Figuera

GRUP D'ESTUDIS CUBELLENCES

AMICS DEL CASTELL

NOVEMBRE-DESEMBRE 2021

Les majoria d'activitats d'aquests dos mesos són PRESENCIALS però en seguim mantenint algunes de VIRTUALS. En aquestes s'hi podrà accedir mitjançant les nostres xarxes socials:

- Facebook (<https://www.facebook.com/GECAmicsCastell>)
- Twitter (<https://twitter.com/AmicsCastell>)
- Instagram (<https://www.instagram.com/amicscastellcubelles>)
- Youtube (<https://www.youtube.com/c/GECAmicsdelCastell>)
- Blog (amicscastell.blogspot.com)

Diumenge 21 de novembre

A les 9 del matí, a la plaça del Mercat

CAMINADA DIDÀCTICA FINS A PUIGDETIULA, GUIADA PEL BIÒLEG JOSEP MANEL ÀLVAREZ

Amb aquesta activitat recuperem les caminades didàctiques que vam iniciar l'any 2004 amb la finalitat de conèixer millor aspectes històrics i de vegetació del municipi. En aquella ocasió la sortida també va ser guiada per **Josep Manel Álvarez**, un dels col·laboradors més assidus de la nostra entitat. La serra de **Puigdetiula**, el principal pulmó verd del municipi, de 173,4 m d'altitud, limita amb el terme de **Cunit** al sud. La vegetació és típicament mediterrània i està principalment coberta per màquies madures de garric i llentiscle amb pi blanc. També hi ha brolles de romaní i bruc d'hivern. Malgrat la seva reduïda altitud, les obagues de la part més alta reben una miqueta més d'humitat i presenten poblacions d'arboç, càrritx i galzeran. L'estat de conservació de tota la zona de **Puigdetiula** és relativament bo, ja que no ha patit cap incendi ni alteració significativa els darrers anys.

La caminada, complementada amb explicacions sobre la vegetació, durarà al voltant de les 3 hores, esmorzarem pel camí i es recomana porta aigua i calçat adequat. Dificultat baixa, amb algunes rampes amb pendent però curtes.

Josep Manel Álvarez de la Campa Fayos és doctor en Biologia i Ciències Naturals i catedràtic de Biologia de l'**Institut Camí de Mar de Calafell**. Membre del **Grup d'Estudis Cunitencs**, és un dels autors dels diferents fulls de la sèrie del **Mapa de Vegetació de Catalunya**, encarregat per la Generalitat de Catalunya. L'any 2004 va rebre el Premi d'Investigació botànica Font i Quer, de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, amb el treball *Vegetació del massís del Port*, que fou editat en un llibre el 2005. En diverses ocasions ha col·laborat amb el GEC *Amics del Castell* fent conferències o caminades didàctiques.

Dimecres 24 de novembre

A partir de les 11 del matí, a les nostres xarxes socials

PUBLICACIÓ DEL PROGRAMA ESPECIAL DE CAN SEIXANTA (RÀDIO CUBELLES) DEDICAT A PAU CASALS

Repetició del programa **Can Seixanta** emès el passat 24 d'octubre a **Ràdio Cubelles** dedicat íntegrament a **Pau Casals** amb motiu que aquell dia es complien cinquanta anys de l'estrena de l'**Himne per a les Nacions Unides** compost pel músic vendrellenc. L'acte va tenir lloc a l'Assemblea General de l'ONU, on **Pau Casals** va ser condecorat amb **Medalla de la Pau** en reconeixement a la seva trajectòria personal i al seu compromís en defensa de la pau. El mestre va aprofitar la magna ocasió per realitzar un discurs emotiu i memorable que va iniciar amb les paraules "**I am Catalan**" i que va culminar amb la interpretació de *El cant dels ocells*, convertint-lo en un símbol internacional de pau.

Can Seixanta és un programa que surt en antena els dissabtes a les 11 realitzat i presentat per **Joan Vidal**, amb **Cinto Bel** a la part tècnica. Els temes i comentaris s'acompanyen amb música de tots els estils i èpoques, en aquesta ocasió amb obres de **Pau Casals** a més de la reproducció del seu històric discurs a l'ONU. El programa el podreu escoltar a través de les nostres **xarxes socials** i també a la **web** de l'emissora (Ràdio Cubelles a la carta).

Divendres 26 de novembre

A les 7 del vespre a la sala d'actes de la Rectoria

CONFERÈNCIA: "ELS CASTELLS. UNA ACTIVITAT AMB MOLTA TÈCNICA", A CÀRREC D'ÀNGEL MORENO

La construcció de torres humanes, coneguda popularment com a castells, esdevé una tradició cultural molt arrelada al nostre país, aixecant força passions i admiració. Sovint, però, i molt especialment entre aquelles persones que no coneixen les seves interioritats, es cau en la falsa idea que bàsicament es tracta d'empènyer tots a la pinya mentre la resta de la colla es dedica a aixecar pisos de forma més o menys coordinada. Tanmateix, l'alçament d'un castell requereix d'una gran tècnica on cada mà, cada peu i cada integrant es posiciona de manera molt precisa per assolir, entre tots, l'anelhada construcció.

Qui més qui menys ha sentit parlar de la pinya però, i del tronc? I el pom de dalt? Què són les croses? I l'agulla? Hi ha res pitjor per a un baix que al seu segon li agafi la moto? El mocador es posa a la cama, el coll o el cap per una qüestió purament estètica?

L'**Àngel Moreno**, cap de colla dels **Castellers del Foix de Cubelles** i integrant dels **Castellers de Vilafranca** des de ben jove, ens contestarà totes aquestes preguntes alhora que ens explicarà de manera amena i didàctica els secrets i la treballadíssima tècnica imprescindible per esdevenir un bon casteller i alçar les millors construccions humanes possibles. Perquè, com diu la cançó, "*Els castells són força, equilibri, valor i seny. Els castells són rauxa quan els descarreguem*".

Diumenge 28 de novembre

**SORTIDA CULTURAL A BEGET,
CASTELLFOLLIT DE LA ROCA I BANYOLES**

Concentració a **les 7.15 hores** a la plaça del Mercat. A les 7.30 h sortida i esmorzar pel camí a les 9 h. Visita guiada a **Beget (Ripollès)** a partir de les 12 h. El nucli antic de Beget està format per cases de pedra que conserven un to medieval. Va ser declarat Conjunt Històric artístic l'any 1983. El poble de Beget és a 541 metres, a la confluència del riu Beget amb el torrent del Trull. L'antic nucli conserva un to medieval molt característic, a la línia de Rupit, i el formen un conjunt de cases antigues escalonades en tres agrupacions, separades per les dues rieres i comunicades per dos antics ponts. Les balconades de les cases són de fusta i estan adornades amb peces de guix construïdes per un artesà del poble i amb testos fets amb troncs secs d'om. Els carrerons, també de pedra, són estrets i grisos; el visitant, ajudat per la sensació de pau i el silenci, té la sensació d'haver-se transportat segles enrere. Entre les cases i els carrers, al bell mig del poble, se situa la important església romànica de Sant Cristòfol (segle XII). Més allunyades hi ha la capella del Remei i l'església romànica de Sant Valentí de Salarsa.

L'església de Sant Cristòfol de Beget, edificada al XII amb elements d'una construcció prèvia, ha estat magníficament restaurada. És un dels exemples més importants d'arquitectura romànica de la zona. Presenta una sola nau coberta amb volta de canó, un absis semicircular i dues capelles laterals. Té un bell finestral i en un dels costats té adossat un campanar romànic de planta quadrada de quatre pisos d'alçària. A l'arc triomfal hi ha unes pintures de tradició romànica fetes pel pintor Joaquim Vayreda el 1890. A l'interior, i presidint l'altar major, es conserva una famosa talla romànica, de dos metres d'alçària, que representa Jesucrist en majestat (vestit amb túnica, amb una corona al front i els braços horitzontals), així com una pica baptismal romànica, un retaule gòtic d'alabastre i un interessant conjunt de retaules barrocs. Va ser declarada Monument Historicoartístic Nacional l'any 1931.

Acabada la visita, sobre les 13.15 hores, anirem a Castellfollit de la Roca (Ripollès), on farem una curta visita. Dinarem a Banyoles (Pla de l'Estany) a les 15 h al restaurant *La Carpa de l'Estany*, amb el següent menú: Còctel de benvinguda, Entremès de la casa amb embotits de la comarca, paella d'arròs "Señorito", vedella amb bolets, pastís de la casa, pa, vi, aigua, copa de cava brut, cafè i gotes. Havent dinat, sobre les 17 h, passejada lliure d'uns 30 o 40 minuts per l'entorn de l'estany de Banyoles. A les 18 h sortirem cap a Cubelles, on estar previst arribar-hi al voltant de les 20.30 h.

El preu de la sortida, amb l'autocar, la visita a Beget, i el dinar inclòs, és de **44 € per als socis i de 46 € per als no socis**.

Inscripcions: A partir del **dimecres 17 de novembre** fins que s'exhaureixin les 50 places de l'autocar. Fins al **divendres 19 de novembre** tindrà prioritat el soci més un acompanyant, i les 30 primeres inscripcions també tindran prioritat per ocupar els 30 primers seients de l'autocar. L'ingrés s'ha de fer al compte corrent **ES71 0081 1620 32 0001025004 de Banc Sabadell (Oficina del passeig de Bardají)**, indicant el nom de les persones que s'inscriuen i qui és soci i no soci.

NOTA IMPORTANT: Ara les inscripcions als actes de la nostra entitat no es poden fer de manera presencial a l'oficina de Banc Sabadell, o sigui, a través de "finestreta". S'han de fer per transferència (fins ara ja hi havia socis que ho feien així) o a través dels dos caixers que hi ha a la part exterior de l'oficina de Banc Sabadell del passeig de Bardají. A **La Figuera** dels mesos **novembre-desembre del 2019** ja us vam adjuntar una normativa que podeu seguir per aquesta segona opció. En tot cas, qui tingui alguna dificultat a través del caixer podrà requerir l'ajuda d'algun membre de l'oficina.

Dimecres 15 de desembre

A partir de les 11 del matí

PUBLICACIÓ AL NOSTRE BLOG DE L'ARTICLE “LA CUINA CUBELLENCA ALS ANYS 30 I 40 DEL SEGLE PASSAT”, DE NÚRIA FONOLL CARBONELL

Recuperem l'article que la **Núria Fonoll** va publicar a l'**Anuari 2010** en què relata com cuinaven les nostres àvies i què es menjava a les llars cubellenques a les dècades dels trenta i quaranta del segle XX. L'autora va triar aquest període perquè d'aquesta manera es va poder recolzar en la memòria d'algunes persones que en el moment de redactar el seu article rondaven entre els 80 i els 90 anys. Com tot poble pagès, la cuina es basava en els productes que donava la terra i variava molt depenent de l'època de l'any. Segons el calendari, es menjava una cosa o altra, de manera que les estacions marcaven el contingut dels àpats. El treball de la Núria ressalta les menges especials que es realitzaven per nadal, Pasqua i la Festa Major.

Núria Fonoll i Carbonell (Cubelles, 1973) és diplomada en Educació social, vinculada al món de la comunicació durant força anys i autora de nombrosos treballs i llibres d'història local i literaris. Entre les seves obres destaquen, amb altres autors, *Cor l'Espiga. Una història centenària (1900-2000)*; *Història gràfica de Cubelles (1970-2000)*; *L'Abdon i l'Assumpta. 50 anys dels gegants de Cubelles*, i, en solitari, *Ràdio Cubelles. 25 anys de l'emissora degana del Garraf*. De ben jove es va vincular amb **Ràdio Cubelles** com a col·laboradora fins a esdevenir la seva directora, entre 1996 i 2000. Actualment viu a Ciutadella de Menorca però segueix vinculada a Cubelles. Des de la distància col·labora amb la nostra entitat, de la qual n'és cofundadora,

Diumenge 19 de desembre

SORTIDA MATINAL A SITGES PER VISITAR L'EXPOSICIÓ “LA CUBANA, UN VIATGE DEL ‘NO RES’ AL 2021”

Aquest 2021 **La Cubana** fa 40 + 1 anys i ho celebra a casa seva, a **Sitges**, el lloc on va néixer. I ho fa ocupant tot el Miramar - Centre Cultural, que s'ha convertit en un 'gran espai Cubana'. Una 'versió visitable' de la companyia on tothom pot descobrir el seu món a partir d'objectes, compartir el seu univers i reviuire tots els seus espectacles. Més que una exposició convencional, les sales i terrasses del **Miramar - Centre Cultural** s'han transformat temporalment en un gran magatzem ple de coses entranyables i curioses. Però també es pot veure la història viva d'aquesta companyia sitgetana que l'any 1980 va començar a jugar fent comèdia pels carrers i que ens ha fet descobrir amb el temps un altre tipus de teatre; un teatre que tots fem a la vida quotidiana i que passa inadvertit com a tal.

La visita està programada a les **10.30 h**. Sortirem de Cubelles en el **tren** de les 9.47 h (es recomana anar a l'estació amb la suficient antelació per treure cadascú el seu bitllet). Qui hi vulgui anar pel seu compte cal que estigui a les 10.30 h davant del Miramar – Centre Cultural. L'entrada és **gratuïta** i l'aforament és **limitat**. Per fer la inscripció cal trucar a la **Carme Subías** (tel. 687 20 57 48) entre el **21 i 25 de novembre** de les **11 a les 13 h**. Les entrades les repartirem en el moment d'entrar a l'exposició.